Post- och Telegrafadress:

GÖTEBORG.

Statens Telefon N:o 854.

Ur KB:s samlingar
Digitaliserad år 2013
KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

Post- och Telegrafadress:

ooooo GÖTEBORG.

Statens Telefon A:o 854.

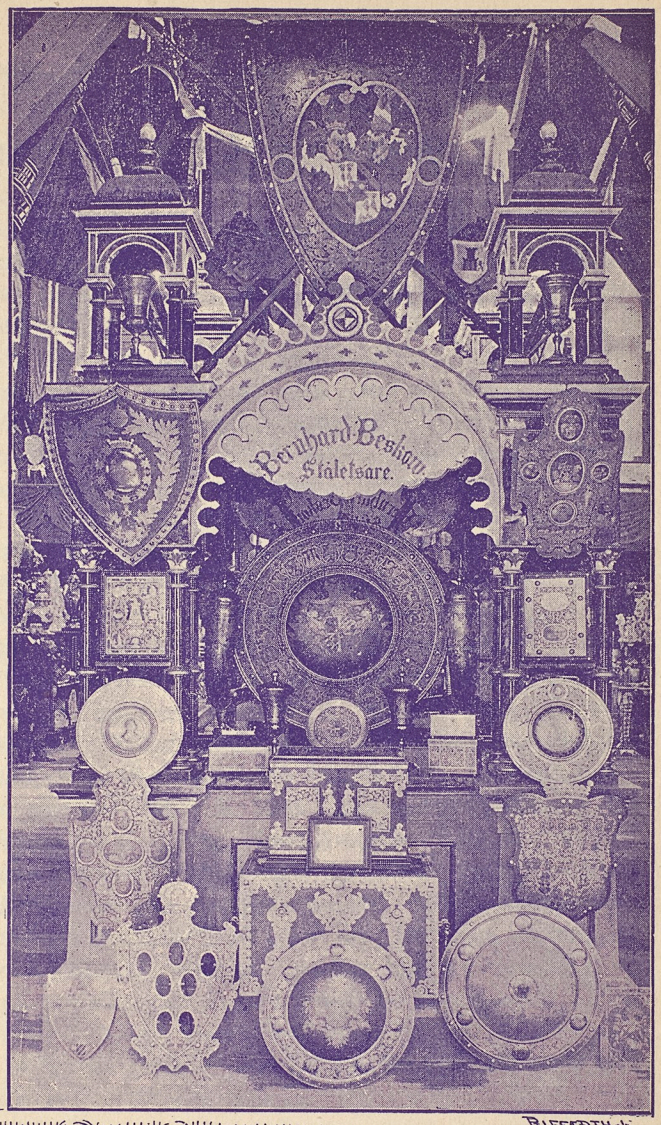
Bernhard Beskow
Stålsaxe.
RIFFARTH del.

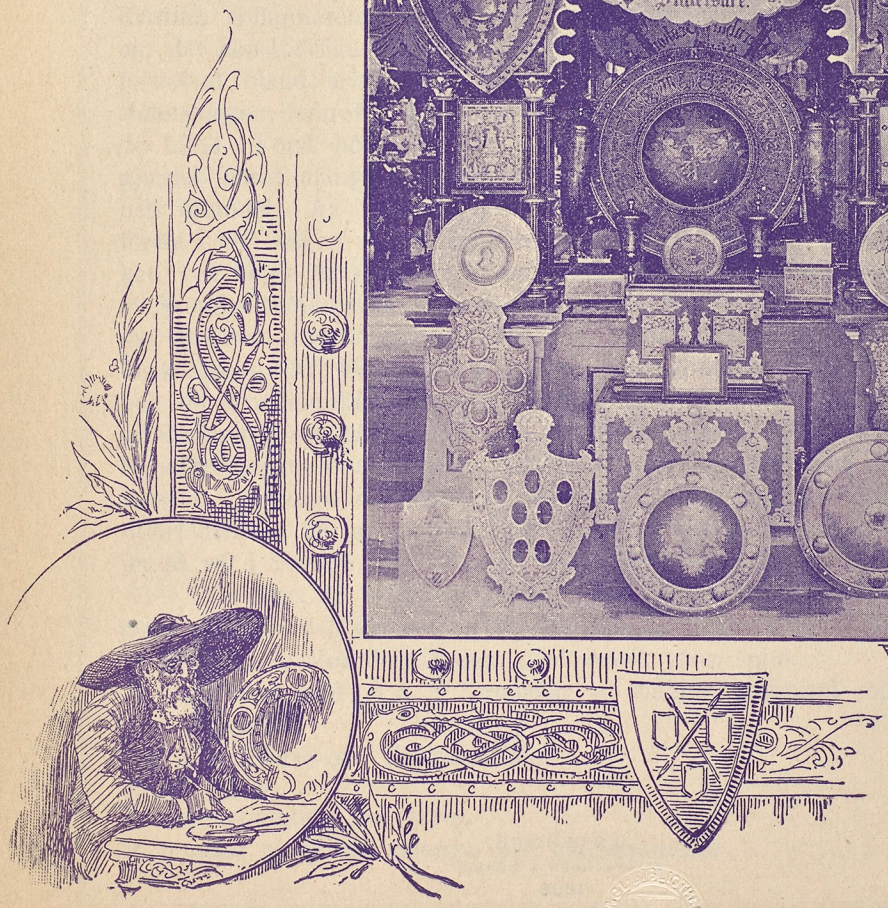

GÖTEBORG.
A. LINDGREN & SÖNER,
1896.

KONGL. BIBLIOTEKET STOCKHOLM

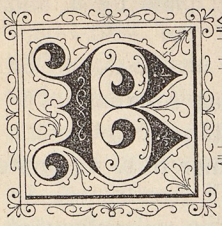

Bernhard Beskow, * * * * * *

ståldekoratör och ingeniör, föddes 1837, tog 1857 inträdesexamen till Kongl. Teknologiska Institutet i Stockholm; åren 1860—70 arbetade han som elev vid åtskilliga mekaniska verkstäder, jern- och stålförädlingsbruk o. s. v. Var 1871—77 ritare och materialbokhållare vid Karl Gustafs stads gevärsfaktori invid Eskilstuna. I Eskilstuna lärde han känna konsten att etsa i stål och inbränna guld å detsamma, en konst, som infördes i Sverige på 1770-talet af Direktören Sven Rinman och sedermera utöfvades i Eskilstuna af artisten Kristian Johannesén. Småningom hade denna industri förfallit i fråga om det konstnärliga utförandet, medan deremot den tekniska traditionen fortlefvat bland arbetarne. Beskow öfvade sig 1878 på egen hand i ståletsningen, hvarefter hans arbeten mer och mer mottogos med växande bifall. Först började med manschett- och skjortbröstknappar och gjordes häraf många hundradetals, hvilka öfver allt beställdes i Sverige och utlandet. År 1880 började Beskow utföra större arbeten och det första i den vägen var en solfjäder, som visades konung Oscar II, hvilken ock köpte densamma. Sedan utfördes flera juvelskrin, som köptes af Svenska Slöjdföreningen i Stockholm till dess lotteri. De första sköldar Beskow utförde gjordes 1883 till Nationalmuseet i Stockholm, till bruksegaren Carl Ekman på Finspong, Nord-Amerikas president Arthur och till grosshandlaren Pontus Fürstenberg i Göteborg. Större arbeten af Beskow finnes på Skansen och Nordiska museet, Göteborgs museum, Slöjdföreningens museum och Oscar Fredriks kyrka i Göteborg, Columbiamuseet i Chicago och Lübecks museum. Så har han de sista 12 åren utfört arbeten till många furstehus, åt rika framstående, ansedda familjer så väl i Sverige som i många andra land kring jorden.

Tills dato, år 1896, har Beskow utfört följande, som allt varit särskildt beställdt och direkt hos honom, såsom:

92 sköldar, en stor del till dem med svärd, yxor, spjut.
14 lampetter med 3 à 8 ljusarmar af smidda stålspiral- och rosettornament.
112 prydnadsfat och visitkortsskålar.
49 solfjädrar.
82 dokumentsskåp och skrin.
16 urtaflor m. m. till salongs- och matsalsklockor.

108 större och mindre fotografi- och tafvelramar med plats för 1, ända till 72 fotografikort.
16 minnestaflor och hedersdiplomer.
66 dryckeshorn, dels af heldrifven stålplåt, dels beslag å oxhorn.
94 vaser, pokaler och dryckeskannor af heldrifven stålplåt.
210 album-, skrifportföljs- och bok-stålplåtar till permar o. s. v., jemte 1000-tal mindre stålarbeten.

Beskow har deltagit i flera industriutställningar, allt sedan 1879, i Sverige och utlandet och sjelf haft egna större utställningar i Stockholm, Göteborg, Malmö m. fl. ställen och flera gånger blifvit belönad med guld- och silfvermedalj. Såsom erkännande af Beskows verksamhet och återupptagandet af etsningen m. m., som höll på att komma i förfall, erhöll han ett statsunderstöd af 1,500 kronor.

Beskow var den förste i Sverige, som år 1882 började utföra alla slags vapen i dess rätta färger, i sina etsningar m. m. och uppfann de s. k. vapenknifvarne, de större 4-bladiga knifvarne. Några år kallades de Beskows knifvar, men sedan andra tog efter hans modell, kallas de numera vapenknifvar och som nu äro så i ropet öfver hela jorden. Beskow började samtidigt utföra det så mycket omtyckta blåanlöpningen på stålet, äfvenså djupetsa, pricka och oxidera stålföremålen, hvilket hittills ej brukats. Å alla Beskows etsade arbeten är alltid namnet B. Beskow ingraveradt, för att skilja från alla andra nu i handel förekommande tryckta, etsade och galvaniskt förgylda arbeten, som säljes för att vara utförda af Beskow. Beskow hvarken trycker *en* enda pjes, ej heller i dussinvis eller tusental lika mönster, ej heller galvaniskt förgyller något stålarbete, utan å allt som utföres i hans atelier, komponeras, ritas och målas särskildt för hand i olika orneringar m. m. efter hvars och ens begäran och guldbrännförgylles allt som skall förgyllas. Priserna äro naturligtvis varierande och obestämda alldenstund aldrig något dussinarbete utföres, utan alltid helt och hållet beroende af beställarens önskan och begäran, i storlek, form och ornering. Då sålunda Beskows arbeten aldrig utföres fabriksmessigt, blir hans arbeten dock något dyrare än de vanliga marknadsarbetena. Beskow lägger särskildt an på djupetsning, prickning, oxiderad botten och många olika etsningar, för att få fram varierande nyanser t. ex. å vyer, sjöstycken o. s. v., blåanlöpningar, guldornamenter och blanka stålytor, gamla nordiska orneringar, vapen i alla sina färger etc., hvilket allt gör god verkan å föremålen.

Mången säger visserligen om Beskow: "han duger ej till ståletsare, derföre att han ej varit eller är artist", men om Beskow t. ex. varit målare, hade han aldrig tänkt på ståletsningen, och säkerligen har i

den dag som i dag är ståletsningen varit ännu mera i förfall. Åren 1880—1891 har hos Beskow varit 18 olika biträden, som hos honom blifvit uppöfvade och nu alla arbeta i yrket. Beskow håller styft på att hålla fram stålet dekorativt, t. ex. genom stålets egen färg, genom blåanlöpning och mycken djupetsning m. m. Beskow har en ofantlig rikedom på omvexlande idéer och gör ogerna samma ornering flera gånger på föremålen. Komponerar numera sjelf alla teckningarne, etsar och brännförgyller allt som beställes å stålarbetena. Han har skaffat sig en stor rikedom på alla slags vapenböcker, planscher å alla slags stilar emblemer o. s. v.

Beskow emottager beställningar å alla slags stålarbeten och etsar å desamma allt hvad som från beställarens sida önskas, t. ex.:

Bokskåps- och bibliotekstrappor.
Bokhållsplåtar till bokställ.
Bordskifvor med gafflar.
Bordsurtutsställningar.
Buteljhållare.
Breflådor.
Brefväskor.
Bägare af heldrifven stålplåt.
Bord med smidda fötter af jernspiral- och rosett-ornamenter med ljusarmar, cigarraskkopp, cigarrlåda, tobaksskrin, tändstickssträll, cigarrsnoppare m. m.
Cigarr-Cigarrettfodral.
Cigarrmunstycke.
Cognac-, Punsch- och Vin-ankare med fotställ.
Damegarnityrer, såsom broscher, örhängen, armband, medaljonger, nackkammar, skärp, spännen, kors, lifbälten, schalnålar, kappknappar, kappspännen, skospännen, halskedjor, nyckelhakar, dansprogram, böcker, hufvudprydnader m. m.
Dokumentskrin med fotställning af smidda spiral- och rosett-ornamenter.
Dokumentskåp af ebenholtz med stålplåtsinfattningar och andra beslag.
Dryckeshorn af heldrifven stålplåt, 1 meter i höjd och oxhornsbeslag och stålplåtsringar o. s. v., på locket gjutna sicilerade bronsbyster etc.
Dryckeskannor af heldrifven stålplåt.
Dörrskyltar och dörrhandtag.
Eldskärmar.
Eldstadsluckor för större öppna spisar i salonger etc.
Eldstadsuppsattsställning med koltång, skyffel, borstskaft, kolbox, eldgaffel, pust m. m.

Fotografiramar för 1 till och med 100 kort.
Fruktknifvar med ställ.
Fötter, heldrifna af stålplåt, med smidda spiral- och rosett-ornament för fotogénlampor etc.
Hedersdiplomer.
Herrgarnityr, såsom bröst- och armknappar, halsduksnålar, fickkammar, käppknappar, hår- och klädesborstskaft, fingerringar, krag- och manschettaskar, rakknifvar, rock- och västknappar, urkedjeberlocker m. m.
Handsklådor.
Jagtdolkar med stålskaft och stålslidor, äfven med utsirade elfenbensskaft.
Juvelskrin i många olika former.
Kandelabrar för 5 à 12 ljusarmar af smidda stålspiral- och rosett-ornamenter.
Klädhängare.
Kistbeslag.
Klockställ.
Klockboetter.
Käpp- och paraplyställ.
Kakelugns- och nischluckor.
Likörställ med plats för 2 à 6 flaskor.
Lampetter för 1 à 8 ljusarmar.
Minnestaflor, varierande från 1, 2 à 3 meter i höjd.
Matsalsklockor, såsom urtaflor, pendel, visare, urfodersbeslag o. s. v.
Möbelbeslag och stålplåtsinfattningar.
Namnstämplar.
Nipper- och nålfat.
Namnskyltar för olika ändamål.
Nyckelskåp.
Ordförandeklubbor.
Ordensdekorationer.
Ordenssköldar.
Portföljer för större planscher med stålplåtsinfattningar och med fotställningar af smidt stål i ornamenter.
Pokaler af heldrifven stålplåt.
Proviantlådor eller matkantiner med diverse blecklådor, bleckformar, glas, flaskor m. m.
Piphufvuden.
Pianostolar med smidda stålspiral- och rosett-ornamenter.

Prydnadsfat med uppdrifna flänsar och pånitade bucklor.
Papperskorgar.
Portlås- och portbeslag.
Pulpeter.
Resschatull med tillbehör.
Ringklockor.
Serviettringar.
Servietthållare.
Sabel- och värjklingor med stålbaljor.
Skrifbordsbehör, såsom penn- och fickknifvar i många olika modeller, papperskniffvar, papperssaxar, brefpressar, ljusstakar, pennskaftsställ, läskpappershållare, skriftygsställ, tändsticksdosor, linealer, kuvertuppskärare, skrifbordsbrickor, metermått, bref-, postpappers- och frimärkslådor, plånboksklämmar, sigill, skriftygslådor, necessärer för bref- och skrifpapper, pennor etc. att hafva på resor m. m.
Salongsdörr- och låsbeslag.
Solfjädrar.
Sockel eller pelare att ställa byster m. m. på.
Sköldar af många olika former och storlekar från 1, 2 à 3 meter i höjd, dels med uppdrifna flänsar, dels med pånitade tjocka stålramar, och med en massa pånitade bucklor, äfven de med uppdrifna flänsar o. s. v. Till sköldarne åtfölja, om så önskas svärd, yxor, spjut af olika form, stil och ornering.
Snusdosor af heldrifven stålplåt eller silfverdosor med fastdrifna stålplåtar.
Spelmarkslådor.
Stålplåtar till permar för album, skrifböcker, visitkortsböcker, annotationsböcker m. m.
Stålplåtar till vägginfattningar, lämpliga till biblioteker, salonger m. m.
Skrifpulpetsstolar.
Stålspeglar.
Sybehör, såsom saxar af alla slag, nyststjernor, nystfötter, synålshus, trådrullsställ, nålbokspermar, prylar, fingerborgar, sprättknifvar, syskrin, sybord med lådor och fötter af smidda stålspiral- och rosettornamenter m. m.
Tafvelramar i alla möjliga storlekar och former.
Théskrin eller burkar af heldrifven stålplåt.
Tobaksskrin.
Toalettdosor.
Toalettnecessärer eller resschatull med tillbehör.
Takkronor med plats för 3, 8 à 12 ljusarmar i smidda stålspiral- och rosett-ornamenter.

Tidningslådor.
Tidningshängare.
Tidningsställ.
Tumlare af heldrifven stålplåt.
Vestibullyktor.
Visitkortsfat med uppdrifna flänsar och pånitade bucklor.
Visitkortsskålar.
Vaser af heldrifven stålplåt och bronsbeslag.
Vedkorgar af smidt jern och drifven stålplåt m. m.
Visitkortsbord med smidda stålfötter.
Vin- och likörtallrikar.
Vin- och likörbrickor m. m., m. m.

På ofvanstående arbeten utföres allt som önskas, såsom egenhändiga namnteckningar, alla slags vapen (riks-, landskaps-, städers-, grefliga-, friherrliga- och adliga m. m.), alla i sina rätta färger. Slott, herregårdar, fabriker, verkstäder, landskapsstycken, sjöstycken, emblemer, maskiner m. m. efter fotografier och teckningar, som sändas i och för etsningen. Ornamenter efter alla länders och tiders stilar ritas, målas, djupetsas, graveras, sicileras etc. Vid brännförgyllningar användes finaste guld af $^{976}/_{1000}$-delars finhet, och på den djupetsade och prickade botten oxideras. Föremålen blåanlöpas och det är stålets egen färg, som fås vid dess uppvärmning och etsning i olika nyancer för att få fram skuggor och dagrar i vyerna, sjöstyckena m. m. Olika färger inbrännas o. s. v., allt efter hvars och ens önskan.

Portföljer, album, visitkortsböcker, etuier m. m. inbindas och monteras af finaste skinn, plysch etc., hos de skickligaste portfölj- och etuifabrikanter i Sverige. Då så önskas, sändas modeller, teckningar, fotografier m. m. till påseende vid förekommande beställningar. Intet arbete utföres förr än teckningarne äro granskade och godkända. Ritningarne till de arbeten som beställas, skola göras i naturlig storlek och färgläggas. Allt arbete utföres för hand, ingen tryckning eller galvanisering förekommer. Ingenstädes finnes Beskows arbeten till salu, hvarken i jern-, bok-, pappers- eller annan handel, eller i de s. k. Eskilstunabodarne, utan utföres hans arbeten **endast** på beställning. Allt arbete utföres med största omsorg, grundad på en snart 20-årig praktik.

Allt som beställes, sändes mot efterkraf eller postförskott.

Göteborg 1896.
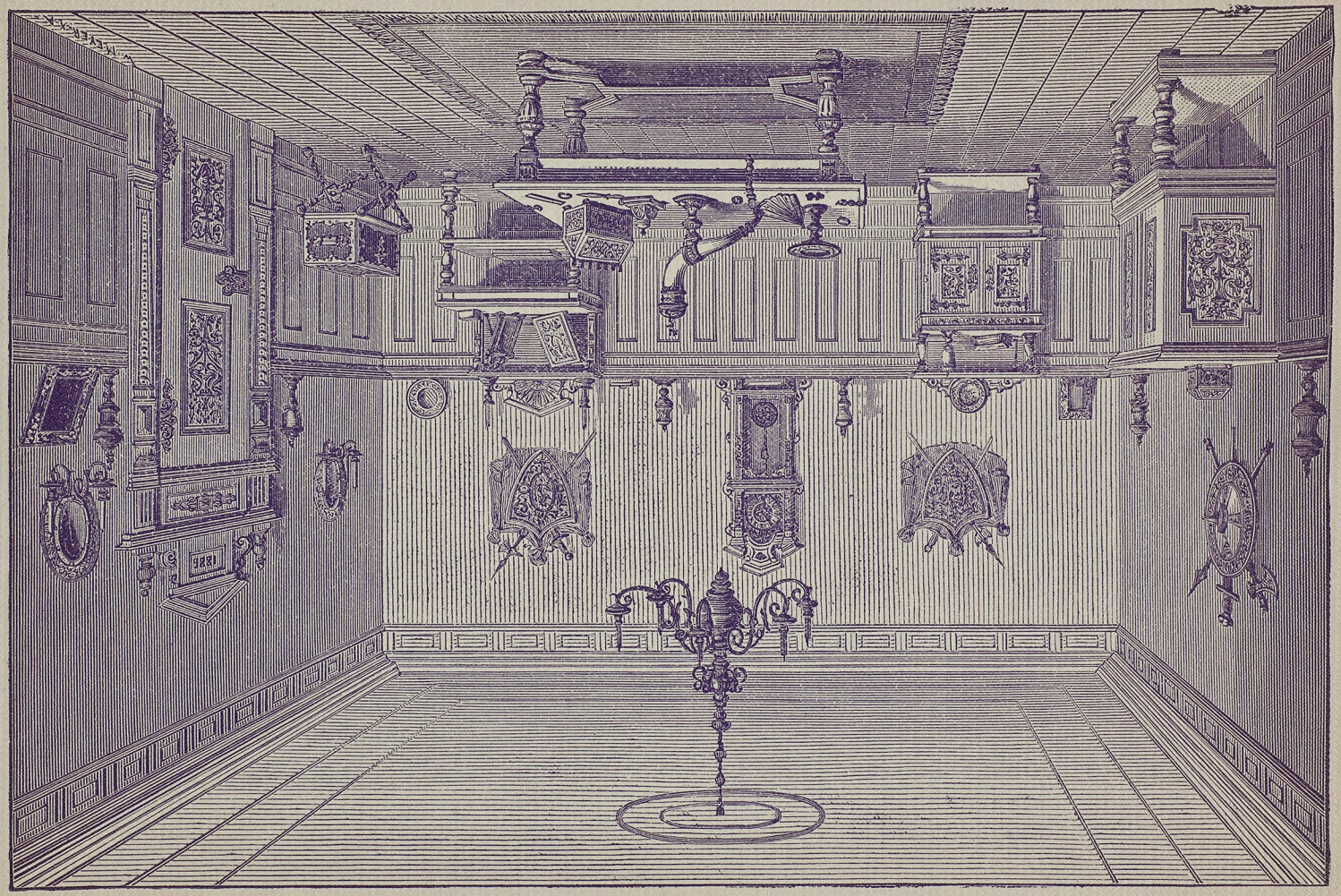
Bernhard Beskow.